

Miten rauha taipuu verbiksi – yhteiskuntarauhan tuottaminen arkisina tekoina

Tampereen seudun polarisaatioverkoston järjestämä työpaja

Työpajan vetäjät: Mikko Hautakangas & Anna Sofia Suoranta

Työpajan kuvaus:

”Tampereen seudun polarisaatioverkosto on laajasti erilaisia toimijoita yhteen kokoava ja väljästi organisoitu verkosto, joka on toiminut alustana polarisaation kysymysten pohtimiselle jo syksystä 2020. Verkostoon kuuluu ihmisiä erilaisista järjestöistä, kunnista, seurakunnista ja muista organisaatioista. He työskentelevät kukin tahoillaan ja tavoillaan yhteiskuntarauhan eteen arkipäiväisin teoin.

Sovittelijapäivillä Polarisaatioverkosto kutsuu järjestämäänsä työpajaan pohtimaan yhdessä rauhan tekemisen ja tukemisen muotoja eri yhteiskunnallisten toimijoiden näkökulmista – ja yhteisenä tavoitteena. Työpajassa aihetta alustetaan ensin nuorten arkipäiväisen toiminnan näkökulmasta, mediakulttuurin ja polarisaation suhteen kautta sekä tarkastellen toivon rakentamista yhteisöllisenä prosessina. Tämän jälkeen haluamme kuulla osallistujien ajatuksia ja esimerkkejä siitä, miten rauha taipuu verbiksi itse kunkin työssä ja miten restoratiivinen ajattelu voi tukea eri toimijoiden laaja-alaista yhteiskuntarauhan kannattelua ja depolarisaatiota.”

Alustukset:

Työpajan alustukseksi molemmat vetäjät puhuivat yhteiskuntarauhasta oman tutkimusaiheensa kautta. Mikko Hautakangas puhui mediakulttuurin ja polarisaation dynamiikasta, eli siitä, kuinka erilaiset medialogiikat uutiskriteereistä ja yleisödatan seuraamisesta somealgoritmeihin voivat toistaa ja voimistaa erilaisia vastakkainasetteluja. Anna Sofia Suoranta tarkasteli yhteiskuntarauhan käsitettä eri kaupungeissa kootun tutkimusaineiston valossa ja keskittyi erityisesti nuorten kokemuksiin siitä, millaiset tekijät kaupunkiympäristössä tuottavat ja rikkovat yhteiskuntarauhaa.

Yhteinen työskentely:

Työpajaan osallistuvat pohtivat pienryhmissä seuraavia kysymyksiä:

- Miten oma työsi osallistuu yhteiskuntarauhan toteutumiseen?
- Millaiset julkisen keskustelun piirteet tai puhettavat vaikuttavat sinun työssäsi/yhteisössäsi joko (yhteiskunta-)rauhaa tukevasti tai sitä murentavasti?
- Millainen toiminta luo toivoa omassa työssäsi ja/tai yhteisössäsi?

Seuraavassa kootusti vastaukset, joita saimme sekä fläppitauluihin että Flingaan kirjattuna:

Miten oma työsi osallistuu yhteiskuntarauhan toteutumiseen?

- Lapset ja nuoret oppii kantamaan vastuuta ikätasoisesti
- sovittelevan tavan leviäminen yksilöiden kautta heidän elinpiireihinsä ja sidosryhmiin
- Kasvattajille annetaan välineitä harjoitella lasten ja nuorten osallistamista, ja mahdollistavat mm sovittelun harjoittelun ihan pienestä pitäen
- Yhdessä elämisen taitoja ja koulutusta
- Prosessi itsessään tekee näkyväksi sitä, että konflikteja on ja niitä käsitellään
- Lapsille ja nuorille itselleen annetaan ääni, aktiivisesti kannustetaan, vuorovaikutustaidot kehittyä
- Huoltajat saavat tietoa sovittelusta konfliktinhallintakeinona vertaissovittelun ja MiniVersion myötä
- Osallisuuden ja moniäänisyyden tukeminen paikallisissa rauhanprosesseissa.

- Versossa leikitään sovittelua ja harjoitellaan askeleittain aikuisten tukemana, siten sovittelu on aktiivista tekemistä
- Diakonissalaitoksella strategiatyö - radikaalisti sovussa. Siinä tavoitellaan yhteiskuntarauhan toteutumista. Osallisuuden/toimijuuden vahvistuminen, kohtaaminen, erityisesti haavoittuvaisia asemassa olevien ihmisten keskiössä. Luodaan siltoja yhteiskuntaan, palveluihin, ihmisten kesken. Esim. asumisen ihmisoikeuden esiintuominen. Ekstremismin vastaista työtä.
- Autetaan osapuolia keskustelemaan tapahtuneista konflikteista tai rikoksista sekä ymmärtämään toisiaan, heillä on mahdollisuus oppia vuorovaikutustaitoja, vältetään kenties uusia tilanteita tapahtumasta, tuetaan rauhaa tulevaisuudessa

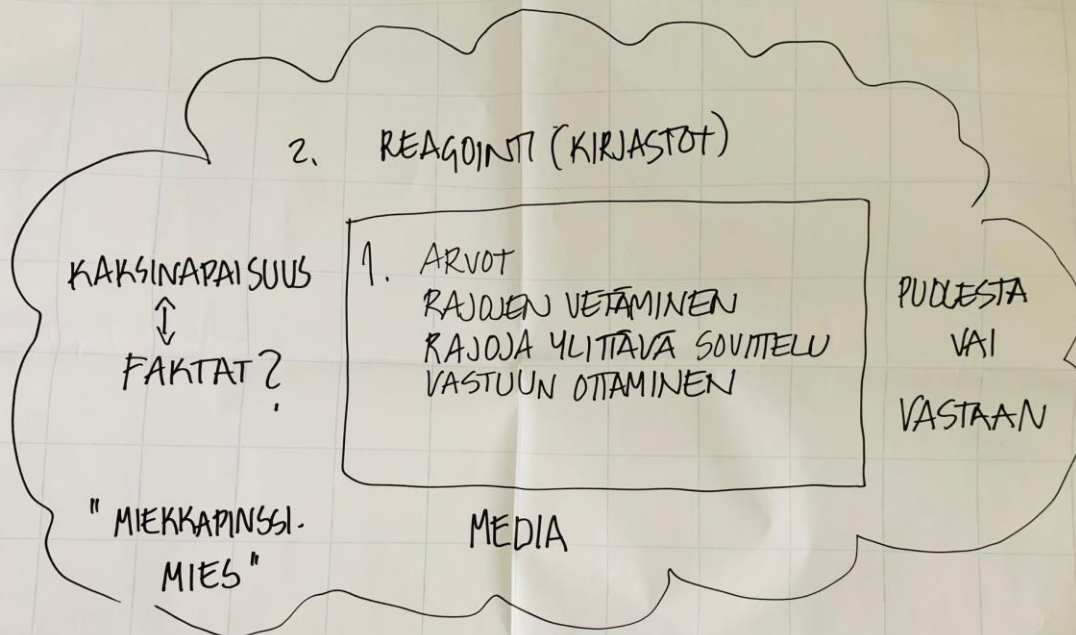
Millaiset julkisen keskustelun piirteet tai puhutavat vaikuttavat sinun työssäsi/yhteisössäsi joko (yhteiskunta-)rauhaa tukevasti tai sitä murentavasti?

- Vastuun siirtäminen toisille
- Herkästi tuomitseva, rankaisukeskeinen ja väkivallan salliva keskustelukulttuuri vaikuttaa kaikkiin. Työssämme joudumme usein asianosaisten kanssa purkamaan kärjistyneitä käsityksiä. Tekemään turvallisuutta ja neutraaliutta puheella, jotta päästään edes työskentelemään
- Me - te vastakkainasettelu
- Avoin rasismien läpi sormien katsominen
- Lapset ja nuoret näyttää et ne osaa ja oppivat nopeasti
- Paska (nykyinen) hallitus
- Kovaa kovaa vastaan, ajatus ettei lapset osaa, vähättely, aliarviointi, rangaistuskeskeisyys, lapset ja nuoret yhtenä massana, lapset ja nuoret ei osana keskustelua
- Nuoret opettaa meitä miten asioista puhutaan esim. Nykyajan ilmiöihin liittyen, tuntuu et nuoret ovat enemmän tietoisia oikeuksista mahdollisuuksista

Millainen toiminta luo toivoa omassa työssäsi ja/tai yhteisössäsi?

- Sovittelevan ja restoratiivisen työtavan tarpeen tunnustaminen ja vakiinnuttaminen yhteiskuntatasolla (mm. lain tasolla)
- Omassa työssä päivittäin työstetään työyhteisötaitoja,; miten rauhanomaisesti voidaan kasvatusyhteisössä toimia 😊 lisäksi ohjaamme pieniä lapsia tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetteluun,
- Monia toimia ollaan halukkaita tekemään yhdessä, yhteistyöhalua on
- Lapset ja nuoret! Niissä on toivo. Mukautuvimmat aivot
- 5-v lapsi oli Mikkelin torilla ja näki Mannerheimin patsaan, kysyi äidiltään, miksei vois käyttää sitä MknVersoa kun soditaan.
- Muiden toimijoiden ja viranomaisten ja palvelun käyttäjien arvostus sovittelua kohtaan
- Sukupolvien väliset dialogit, joissa nuoret ovat äänessä ja ”valtaapitävät” kuuntelevat.
- Onnistumiset, nuoret
- Pitkäjänteinen työ lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen parissa on selvästi vähentänyt lasten välisiä konflikteja ja antanut kasvattajille työkaluja asioiden käsittelyyn, pieniä rauhantekoja, joilla on kauaskantoiset seuraukset
- Onnistumisen kokemukset, kun saadaan pitkittyneitä tilanteita ratkaistua, osapuolten välillä kohdataan aidosti ja rakentuu uutta ymmärrystä

- ♡ Siltojen rakentaminen
- ♡ kohtaamiset
- ♡ dialogi
- ♡ kuuntuminen
- ♡ oman sisäisen rauhan löytäminen, tunne- ja tunnetaidot, säätely
- ♡ rauha arvona + käyttäytymisen odotuksena
- ♡ palveluohjaus

TOIVO : EM. TUNNISTAMINEN
 REALISMI-AINA EI PÄASE HYVÄÄN MUTTA VOI PÄÄSTÄ VÄHEMMÄN HUONOON.

Oma työ / yhteiskunta

- KASVATAN OPETTAJIA - KRITTIINEN JA ANAL. AJATELL
- TUEN DIALOGIA - ERÄTARKO-SÄÄTIÖ/KOULLUTUS DIALOGIMALLI
- RIKOSTEN UHRIEN TUKE - OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN
- DEMOKRAATTINEN PROSESSI JA SEN EDISTÄMINEN
- RIITTEIEN JA RIKOSTEN OSAPUOLTEEN AUTTAMINEN

Keskustelun piirteet

- PUHEEN REKUSOITUMINEN ESIM. PELKÄSTÄÄN RAHAAN
- ~~KOR~~ KOMPENSAATIOVAI RAUHAA?!
- YKSIÖT OVAT VALMIITA RAKENTAMAAN KESKUSTELUUN MUTTA TODELLISUUS: MEDIA, SOME...

TOIVO

- IHMISTEN KOHTAAMINEN (F2F)
- TUNNISTETAAN TOISTEMME IHMIYS ('MINÄ OUN OLE ILMAN SINUA')